

EXPUNERE DE MOTIVE

Legea nr. 359/2004 privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiile familiale și persoanele juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, modificată și completată prin O.U.G. nr.75/2004 cuprinde în Cap. V dispoziții referitoare la **preschimbarea certificatului de înmatriculare și a celui de înregistrare fiscală** (art.26-32); aceste norme sunt *ex hypothesis* tranzitorii, întrucât privesc o situație pentru care este fixat un termen, anume 31 dec. 2004.

Nu mai puțin însă, art.30 și 31 din acest capitol al legii menționate și care reglementează regimul **dizolvării de drept** a persoanei juridice în cazul nepreschimbării certificatului de înmatriculare și a celui de înregistrare fiscală până la termenul prevăzut de art.26 (31 dec. 2004) vin să fie consacrate ca dispoziții care guvernează regimul **dizolvării de drept a persoanei juridice** de câte ori o lege sau un alt act normativ de același rang cu legea ar prevedea **radierea de drept** a unei persoane juridice înregistrate în registrul comerțului, constatarea dizolvării de drept fiind o etapă prealabilă obligatorie care va urma procedura prevăzută de art.30 și 31. Procedura constatării dizolvării de drept urmează de asemenea a fi aplicată de câte ori un act normativ, ulterior înregistrării unei persoane juridice în registrul comerțului, dispune încetarea de drept a activității sau lipsirea de drept de efecte a actului de autorizare, de înființare, de încuviințare sau de recunoaștere, dacă obiectul de activitate al respectivei persoane juridice este unic.

Aceste dispoziții din art.42 al Legii nr.359/2004 instituie regimul dizolvării de drept amenajat prin art.30-31 din aceeași lege drept un regim care rămâne cu funcție permanentă în sistemul nostru legislativ, impunându-se astfel cu atât mai mult o construcție riguroasă a acestuia, deopotrivă în plan constituțional, logic și juridic.

Or, la o analiză serioasă, unele dispoziții din art.31 al Legii nr.359/2004 vădesc inadvertențe grave și consacră soluții inacceptabile, contrazicând flagrant art.44 alin.(8) din Constituție: „Averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă”.

Astfel, alin.(5) al art.31 din Legea nr.359/2004 prevede o soluție care include o *contradictio in terminis*, anume **radierea din oficiu la cererea Oficiului Național al Registrului Comerțului**. Radierea din registrul comerțului a persoanei juridice pronunțată de judecătorul delegat deopotrivă **din oficiu și la cererea ONRC** este o imposibilitate logică și juridică, impunându-se prin urmare refacerea corespunzătoare a textului.

De altfel, o asemenea soluție este și practic imposibil de aplicat căci l-ar obliga pe judecătorul delegat să nu finalizeze dosarul până la consumarea prin nerealizare a vreuneia din situațiile prevăzute la alin.(3)

și (4) ale art.31 și, constatând aceasta după împlinirea termenului de 6 luni, să procedeze **din oficiu la pronunțarea încheierii de radiere**, dar dacă o face *ex officio*, **fără însă ca legea să prevadă un termen**, de ce textul mai prevede **cererea Oficiului Național al Registrului Comerțului**? Soluția corectă este ca, după expirarea termenului prevăzut la alin.(3) fără numirea lichidatorului de către reprezentantul legal al persoanei juridice dizolvate, **să fie prevăzut un termen în care oricare persoană interesată poate cere judecătorului delegat numirea unui lichidator**, iar după expirarea **și a acestui termen** fără ca cineva să fi cerut numirea unui lichidator, oficiul registrului comerțului de pe lângă tribunalul în a cărui circumscripție teritorială se află sediul persoanei juridice dizolvate să comunice situația la Oficiul Național al Registrului Comerțului, care **să ceară** apoi judecătorului delegat radierea respectivei persoane juridice din registrul comerțului, și aici trebuind prevăzut un termen în care Oficiul Național al Registrului comerțului să ceară radierea. Numai astfel problema este rezolvată corect și clar până la capăt, mai ales ținând cont de faptul că este vorba de o soluție exorbitantă, **anume radiere fără lichidare a unei persoane juridice dizolvate de drept**.

Într-adevăr, radierea fără lichidare după epuizarea prin carență a etapelor astfel amenajate este preferabilă unei lichidări cerute de ONRC *in extremis*, cu angajarea unor costuri de lichidare care n-ar avea de la cine să fie recuperate în asemenea situații.

Fiind vorba de o radiere **fără lichidare**, adică fără transformarea activului patrimonial în lichiditate pentru stingerea pasivului, patrimoniului persoanei juridice dizolvate de drept și radiate subzistă, astfel încât nu poate fi vorba de **bunuri rămase**, cum prevede alin.(7), de **reliquat** sau **produs net al lichidării; câtă vreme n-a avut loc lichidarea**, juridic suntem în prezența unui patrimoniu, care nu rămâne decât să fie transmis, de la data radierii, asociațiilor respectivei persoane juridice, deopotrivă drepturi (activ) și obligații (pasiv), fiecăruia proporțional cu cota sa de participare la capitalul social al persoanei juridice radiate.

De altfel, soluția prevăzută în redactarea actuală este înainte de toate defectuoasă, întrucât suntem în prezența nu a **reliquatului**, produsului net al lichidării (care n-a avut loc), ci a **patrimoniului** respectivei persoane juridice. A lua din acest patrimoniu numai **activul** și a-i atribui regimul bunurilor abandonate (*res derelictae*) este în primul rând o soluție contravenind Constituției – art.44 alin.(8) fără a se justifica cu titlul vreunei sancțiuni aplicate persoanei juridice ori asociațiilor acesteia (pedeapsa complementară a confiscării averii nu poate fi decât **legală**), neputând fi vorba în speță nici de aplicarea art.44 alin.(9) din Constituție de vreme ce nu suntem în prezența condamnării pentru o infracțiune ori contravenție, iar pe de altă parte se încalcă flagrant un principiu de drept ancestral – *bona non intelleguntur nisi deductae aere alienis*, căci ar putea exista creditorii ai respectivei persoane juridice și nu se poate ca statul să culeagă niște bunuri ca abandonate câtă vreme

acestea sunt „gajul general” al unor asemenea creditori, decât eventual după ce au fost purgate, adică deduse, achitate datoriile care le grevau.

În fine, având în vedere că tremenele prevăzute de art.26 și 31 alin.(3) din Legea nr.359/2004 au expirat, deja putând să fi avut loc pronunțări de radieri din Oficiul Național al Registrului Comerțului, se impune stipularea și a unei dispoziții tranzitorii care să prevadă că patrimoniul persoanelor juridice radiate până la intrarea în vigoare a modificărilor propuse, ca urmare a dizolvării de drept în aplicarea art.30 și 31 din Legea nr.359/2004 în forma actuală, se transmite asociaților respectivei persoane juridice proporțional cu cota de participare la capitalul social a fiecăruia, de la data înscrierii radiei în registrul comerțului.

Pentru a se evita complicarea în continuare a situației prin dispunerea altor radiei fără lichidare cu considerarea eventualului activ drept „bunuri rămase” și preluarea lor de către stat cu titlul de ocupațiune a unor *res derelictae*, se impune dezbaterea și adoptarea în procedură de urgență a propunerii legislative alăturate.

Inițiator:

Deputat Cornelia ARDELEAN

